

BOEK BESPREKING

Dr. Carl Breitner. *Praktische Orthodontie*. — Verlag Urban und Schwarzenberg in Berlin und Wien. Preis M. 14.

Een merkwaardig en in zeker opzicht belangrijk boek; volgens des schrijvers eigen bedoeling voor den practicus en den student en niet voor den specialist.

Dit boek brengt inderdaad den specialist weinig belangrijk nieuws, hoewel het voor den niet ingewerkten practicus van nut kan zijn om zich vertrouwd te maken met een werksysteem, dat een kundig werker zich uit den chaos der orthodontische methoden heeft uitgezocht en met succes heeft toegepast.

Uit zijn theoretische inleiding, evenals uit de literatuuropgave achterin (6 bladzijden kleine druk!) blijkt, dat hij met de moderne onderzoekingen en de literatuur volkomen bekend geacht mag worden.

Gaan we de hoofdstukken na, dan blijkt, dat het eerste besteed is aan de doelstelling van de orthodontie en de gebitsontwikkeling; het tweede aan de gevaren voor de normale ontwikkeling en de prophylaxe.

Hier missen we echter zoowel de volledige indeeling der melkgebitsafwijkingen als de resultaten der studie van spontane genezing en de apparatuur voor melkgebitbehandeling.

Dit is volgens de moderne opvatting een groot gemis, daar er op het oogenblik een streven bestaat juist deze materie naar de gewone praktijk te verwijzen als behoorende deze tot de eenvoudig te behandelen en te genezen afwijkingen.

In hoofdstuk III geeft hij de indeeling der anomalieën en volgt daarbij het systeem van Dr. E. Angle met de bijvoeging van distaal en mesiaalbeet uit de indeeling van Kantorowicz, Korkhaus en Schwarz.

Als diagnostisch hulpmiddel geeft hij de profiel- en aangezichts-fotografie en vermeldt de Fernröntgenaufnahme in verband met onderzoekingen van A. M. Schwarz „Gebiszwinkel und Profil” D.Z.M. und R. 35. H. 8.

Hoofdstuk IV handelt over de bewegingsmogelijkheden, zoowel van uit bio-histologisch als van uit mechanisch oogpunt.

De hoofdwetten, die uit de bio-histologische beschouwing volgen, zijn :

- 1e. De weefselombouw stijgt met de druk per oppervlakte-eenheid.
- 2e. De druk mag de capillairdruk der bloedvaten niet te boven gaan, daar anders weefselversterf en resorptie optreden.

In het mechanisch gedeelte legt de schrijver den nadruk op de noodzakelijkheid van begrip der gevolgen, die de werking der kracht op een element heeft. Hieruit blijkt, dat de aard der kracht zoo nauwkeurig mogelijk bekend moet zijn, zoowel wat betreft de richting en de grootte als de wijze van aangrijping.

Jammer genoeg sluipen hierin weer onnauwkeurigheden binnen door onvoldoende uitwerking dezer stof. Zoo b.v. staat (fig. 33) onder een afbeelding van een vierkante staaf in dito buis „Eingelenkig” en daarnaast bij de ronde staaf in dito buis „Starr”, wat, naar ik hoop, een fout van den zetter is.

Verdere definities van bodily beweging in tegenstelling met kipping, gaan uit van de veronderstelling, dat de bewegingsas buiten of in de tandwortel zal vallen. Dit zou dus noodzakelijk maken, dat we een verplaatsing eerst volkomen moesten analyseeren, vóórdat we deze termen mogen gebruiken, waarbij we groot gevaar loopen fouten te maken. Zoodoende zou spoedig blijken, dat zeer zelden een kipping zal plaats hebben. Uit een mechanisch-wiskundig oogpunt ligt dit dan ook voor de hand.

Immers, de ruimte in een tandwortel is maar zeer klein t.o.v. draaipunten, die, zooals bij de ideale bodily beweging, de zuivere evenwijdige verplaatsing, in het oneindige liggen. Bijgevolg is zeer aanvechtbaar zijn stelling: Een puntvormige krachtaangrijping veroorzaakt bijna altijd een kipping (blz. 38, onder fig. 34). Ook over fig. 34 B en de draaiingsas valt het een en ander op te merken, doch dit zou mij nu te ver voeren.

Dit hoofdstuk laat nog vele vragen onbeantwoord en laat daardoor de wensch opkomen, dat deze stof nog eens vollediger worde bewerkt en dat daarbij tevens verband gelegd wordt tusschen de theorie en de aanbevolen apparatuur.

Uit Hoofdstuk V, over de leeftijd, waarop de behandeling moet plaats hebben, blijkt, dat de schrijver ook overtuigd is van de noodzakelijkheid, deze zoo vroeg mogelijk te beginnen. Gaarne hadden we hier series modellen gezien, die een inzicht geven in hetgeen men op jeugdigen leeftijd moet behandelen en wat niet, benevens een studie over het al of niet terugkeeren van de afwijking in het blijvend gebit, wanneer deze in het melkgebit al

of niet behandeld is. Het zou echter onbillijk zijn, dit van den schrijver te verlangen. De studie van dit onderwerp is nog niet ver genoeg gevorderd om een waardevolle conclusie voor de diagnostiek te doen verwachten.

In zes hoofdstukken volgt dan nog een uitvoerige beschrijving van zijn werkwijze. Hierbij valt op te merken, dat van verschillende systemen iets is overgenomen. We treffen er Anglebogen naast Fingerfederchen en bijtplaten met ligaturen aan, Stanton dehnern naast verbreedingsplaten volgens Nord en groote schuine vlakken. Deze laatste maken wel een zeer eigenaardige indruk (blz. 140), wanneer men verband gaat zoeken tusschen dit apparaat en den inhoud van hoofdstuk IV over de biologie en mechanica in de orthodontie.

In fig. 147 (blz. 141) is een hoek geteekend, die ongeveer 30° haalt en als een van 45° staat genoteerd, wat in de uitwerking toch zeer zeker een groot verschil zal maken!

Na nog verschillende andere apparaten en combinaties van apparaten beschreven te hebben, besluit de schrijver met de opmerking: „Man hüte sich jedoch vor Apparaten oder Apparatkombinationen, welche nicht präzise und zuverlässig wirken. Der Gedanke: „es wird schon gehen“ sei dem Orthodonten ebenso ferne wie etwa eine bewusste Schädigung des Patienten. Ein groszer Unterschied besteht nämlich zwischen den beiden Dingen nicht“ (blz. 178, onderaan); ik zou hieraan toe willen voegen „maar een onbewuste beschadiging is ook een kunstfout“!

Hoofdstuk twaalf, handelend over de retentie, geeft eene complete opsomming van alle daarvoor in aanmerking komende apparaten en vermeldt de Rogers-gymnastiek.

Hoofdstuk dertien geeft een drietal door hem behandelde zeer ernstige gevallen, waarvan mooie foto's van de patienten 1 en 2 voor en na de behandeling aanwezig zijn; van de ernstigste, de derde, ontbreekt de eindfoto, wat wel heel jammer is. Ten slotte meen ik te mogen zeggen, dat ondanks alle op- of aanmerkingen, die er op het werk van Dr. Carl Breitner te maken zijn, dit boek een verdienstelijk stuk werk is, dat ik kan aanbevelen aan ieder, die zich op orthodontisch gebied opnieuw wil oriënteren, daar het welverzorgd en rijk is aan goede afbeeldingen (259).

C. BERTRAM